

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการ “Mega Clever ฉลาดสุดสุด” ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทีวี่” ผู้ศึกษาได้ทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวัดผลเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้กรอกข้อมูลด้วยตัวเอง (Self-Administration) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและการเปิดรับชม รวมทั้งการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทีวี่ ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวัดค่าตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การทดสอบความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ของเครื่องมือ
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้ชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทีวี่

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,695,956 คน¹ จากรายงานสถิติจำนวนประชากร ในเขตกรุงเทพมหานคร ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2549 การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้คำนวณโดยอาศัยสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)² โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ค่าระดับความคลาดเคลื่อนยอมรับได้ไม่น้อยกว่า 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตามสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่

n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
N	=	จำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,695,956 คน
e	=	ค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างค่าเฉลี่ยของ ตัวอย่าง และค่าเฉลี่ยของประชากร = 0.05

แทนค่าตามสูตร ได้ผลดังนี้

$$n = \frac{5,695,956}{1 + 5,695,956 (0.05)^2}$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจะเท่ากับ 399.97 คน

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จึงใช้จำนวน 400 คน จาก 6 เขต

¹ กรมการปกครอง สำนักทะเบียนกลาง, “จำนวนประชากรปี 49,”

<http://www.dopa.go.th/stat/y_stat49.html>, 2 มีนาคม 2550.

² Taro Yamane, *Statistics: An Introductory Analysis*, 3rd Ed. (New York: Harper & Raw, 1973), p.727.

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้การแบ่งเขตพื้นที่ตามการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ กรุงเทพมหานครมีการจัดแบ่งเขตทั้งหมด 50 สำนักงานเขต ออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่³

1. กลุ่มรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย 9 สำนักงานเขต ได้แก่ บางซื่อ ดุสิต พญาไท ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ และบางรัก
2. กลุ่มบูรพา ประกอบด้วย 9 สำนักงานเขต ได้แก่ ดอนเมือง หลักสี่ สายไหม บางเขน จตุจักร ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางกะปิ และวังทองหลาง
3. กลุ่มศรีนครินทร์ ประกอบด้วย 8 สำนักงานเขต ได้แก่ สะพานสูง มีนบุรี ประเวศ คลองสามวา หนองจอก ลาดกระบัง สวนหลวง และคันนายาว
4. กลุ่มเจ้าพระยา ประกอบด้วย 9 สำนักงานเขต ได้แก่ ดินแดง ห้วยขวาง วัฒนา คลองเตย บางนา พระโขนง สาทร บางคอแหลม และยานนาวา
5. กลุ่มกรุงธนใต้ ประกอบด้วย 8 สำนักงานเขต ได้แก่ บางขุนเทียน ราษฎร์บูรณะ บางบอน จอมทอง ทุ่งครุ ธนบุรี คลองสาน และบางแค
6. กลุ่มกรุงธนเหนือ ประกอบด้วย 7 สำนักงานเขต ได้แก่ บางพลัด ตลิ่งชัน หนองแขม บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ภาษีเจริญ และทวีวัฒนา

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) คือ

1. การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเพื่อคัดเลือกตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 เขต ผลการจับฉลากได้เขตที่เป็นตัวแทนกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มรัตนโกสินทร์	ได้แก่	เขตพระนคร
กลุ่มบูรพา	ได้แก่	เขตลาดพร้าว
กลุ่มศรีนครินทร์	ได้แก่	เขตลาดกระบัง
กลุ่มเจ้าพระยา	ได้แก่	เขตสาทร
กลุ่มกรุงธนใต้	ได้แก่	เขตบางแค
กลุ่มกรุงธนเหนือ	ได้แก่	เขตบางกอกน้อย

³ ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, “กรุงเทพฯ ปัจจุบัน,” <<http://www.bma.go.th/info/>>, 2 มีนาคม 2550.

2. การสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตเป็นไปตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในเขตนั้นๆ จึงดำเนินการดังนี้

เขตพระนคร มีประชากร 65,835 คน คิดเป็นร้อยละ 8.83 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 35 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง)

เขตลาดพร้าว มีประชากร 119,168 คน คิดเป็นร้อยละ 15.99 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 64 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง)

เขตลาดกระบัง มีประชากร 115,490 คน คิดเป็นร้อยละ 19.12 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 77 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง)

เขตสาทร มีประชากร 93,808 คน คิดเป็นร้อยละ 12.59 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 50 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง)

เขตบางแค มีประชากร 191,521 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 103 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง)

เขตบางกอกน้อย มีประชากร 132,394 คน คิดเป็นร้อยละ 17.77 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 71 ตัวอย่าง (จากจำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง)

จากข้อมูลข้างต้น สามารถแสดงเป็นตารางได้ดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1

ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามเขตที่จับฉลากและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เขต	จำนวนประชากร (คน)	สัดส่วนประชากร (ร้อยละ)	จำนวนตัวอย่าง
1. เขตพระนคร	65,835	8.83	35
2. เขตลาดพร้าว	119,168	15.99	64
3. เขตลาดกระบัง	142,460	19.12	77
4. เขตสาทร	93,808	12.59	50
5. เขตบางแค	191,521	25.70	103
6. เขตบางกอกน้อย	132,394	17.77	71
รวม	745,186	100	400 คน

ที่มา: รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2549

โดย: สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง

3. การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในเขตที่กำหนดทั้ง 6 เขต ตามจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ ในบริเวณแหล่งชุมชนและสถานที่ต่างๆ เช่น สถานศึกษา สถานที่ทำงาน สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ตลาด ฯลฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายในด้านลักษณะประชากรศาสตร์

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรจากสมมติฐานของการศึกษา ไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

ตัวแปรตาม คือ การใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

สมมติฐานที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีทั้งชนิดคำถามปลายปิด (Close-ended question) คำถามปลายเปิด (Open-ended question) และคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด ประกอบด้วย ความถี่ในการเปิดรับชมรายการ ระยะเวลาในการเปิดรับชมรายการ รวมทั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมอื่นๆ ในการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบ มีจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด ว่าผู้ชมมีการใช้ประโยชน์จากการชมรายการทั้งในด้านความต้องการสารสนเทศ ด้านความต้องการความบันเทิง และด้านความต้องการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์สังคมมากน้อยเพียงใด มีจำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจจากการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด ว่าผู้ชมมีความพึงพอใจจากการชมรายการทั้งในด้านเนื้อหาของรายการและด้านการนำเสนอรายการมากน้อยเพียงใด มีจำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการ
Mega Clever ฉลาดสุดสุด

การวัดค่าตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ

1. การวัดตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์

1.1 เพศ

- ชาย
- หญิง

1.2 อายุ

- ต่ำกว่า 15 ปี
- 15 – 24 ปี
- 25 – 34 ปี
- 35 – 44 ปี
- 45 – 54 ปี
- 55 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษา
- อาชีวศึกษา / อนุปริญญา
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 อาชีพ

- นักเรียน/นักศึกษา
- ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัทเอกชน / ลูกจ้าง
- ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย
- พ่อบ้าน / แม่บ้าน / เกษียณอายุ
- อื่น ๆ

1.5 รายได้ต่อเดือน

- ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 5,001 – 10,000 บาท
- 10,001 – 15,000 บาท
- 15,001 – 20,000 บาท
- 20,001 – 25,000 บาท
- 25,001 บาทขึ้นไป

2. การวัดพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด

2.1 ความถี่ในการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด

- ชมทุกครั้ง (4 ครั้งต่อเดือน)	ให้ 4 คะแนน
- ชมบ่อย ๆ (3 ครั้งต่อเดือน)	ให้ 3 คะแนน
- ชมบ้าง (2 ครั้งต่อเดือน)	ให้ 2 คะแนน
- ไม่ค่อยได้ชม (1 ครั้งต่อเดือนหรือน้อยกว่านั้น)	ให้ 1 คะแนน

2.2 ระยะเวลาในการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด

- ตั้งแต่ต้นจนจบ (1 ชั่วโมง)	ให้ 4 คะแนน
- ประมาณ 45 นาที	ให้ 3 คะแนน
- ประมาณ 30 นาที	ให้ 2 คะแนน
- ประมาณ 15 นาที	ให้ 1 คะแนน

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาจะนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อ 2.1 และ 2.2 มารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.26 – 4.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.25 หมายถึง มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 1.76 – 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการระดับต่ำ

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้สอบถามพฤติกรรมอื่นๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบ ซึ่งในส่วนนี้จะไม่นำมาคิดเป็นคะแนนพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ แต่จะนำข้อมูลมาเสนอในรูปแบบความถี่และร้อยละ ดังนี้

2.3 ระยะเวลาการติดตามรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด

- 1 ปี
- 6 เดือน
- น้อยกว่า 6 เดือน

2.4 ลักษณะของการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด

- ตั้งใจชมตลอดรายการ
- เปลี่ยนช่องสลับไปมากับช่องอื่น
- เลือกชมเฉพาะช่วงที่สนใจ
- เปิดทิ้งไว้เป็นเพื่อน

2.5 เวลาที่เปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด

- วันพฤหัสบดี เวลา 20.30-21.30 น.
- วันอาทิตย์ เวลา 12.00-13.00 น.

3. การวัดการใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด

ในการวัดการใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด กลุ่มตัวอย่างจะต้องตอบคำถามในส่วนแบบประเมินค่าด้วยคำตอบจำกัด (Itemized Scale) ซึ่งกำหนดเป็นข้อความที่มีความหมายเปรียบเทียบ 5 ข้อความ ผู้ศึกษาได้กำหนดการให้คะแนนการใช้ประโยชน์จากการรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด เป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ได้	5	คะแนน
มาก	ได้	4	คะแนน
ปานกลาง	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

การวัดค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด ผู้ศึกษาจะนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 3 มารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีการใช้ประโยชน์จากการรับชมในระดับสูงมาก
- ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีการใช้ประโยชน์จากการรับชมในระดับสูง
- ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีการใช้ประโยชน์จากการรับชมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีการใช้ประโยชน์จากการรับชมในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีการใช้ประโยชน์จากการรับชมในระดับต่ำมาก

การวัดการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุดนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการแบ่งตัวแปรออกเป็น 3 ด้าน คือ การใช้ประโยชน์ด้านสารสนเทศ การใช้ประโยชน์ด้านความบันเทิง และการใช้ประโยชน์ด้านการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์สังคม

4. การวัดความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด

ในการวัดความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด กลุ่มตัวอย่างจะต้องตอบคำถามในส่วนแบบประเมินค่าด้วยคำตอบจำกัด (Itemized Scale) ซึ่งกำหนดเป็นข้อความที่มีความหมายเปรียบเทียบ 5 ข้อความ ผู้ศึกษาได้กำหนดการให้คะแนนความพึงพอใจจากการรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด เป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ได้	5	คะแนน
มาก	ได้	4	คะแนน
ปานกลาง	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

การวัดค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด ผู้ศึกษาจะนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 4 มารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจจากการรับชมในระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจจากการรับชมในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจจากการรับชมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจจากการรับชมในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจจากการรับชมในระดับต่ำมาก

การวัดความพึงพอใจที่มีต่อรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุดนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการแบ่ง ตัวแปรออกเป็น 2 ด้าน คือ ความพึงพอใจในด้านเนื้อหาของรายการ และความพึงพอใจในด้านการนำเสนอรายการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการ รวมทั้ง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในสมมติฐานต่างๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของระดับการวัดตัวแปรต่างๆ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.1 ประชากรที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด แตกต่างกัน

ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสำหรับประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Groups)

สมมติฐานย่อย 1.2 ประชากรที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด แตกต่างกัน

ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) วิธีผลต่างนัยสำคัญ (Least Significant Difference: LSD)

สมมติฐานย่อย 1.3 ประชากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด แตกต่างกัน

ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) วิธีผลต่างนัยสำคัญ (Least Significant Difference: LSD)

สมมติฐานย่อย 1.4 ประชากรที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดสุดสุด แตกต่างกัน

ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) วิธีผลต่างนัยสำคัญ (Least Significant Difference: LSD)

สมมติฐานย่อย 1.5 ประชากรที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุดสุด แตกต่างกัน

ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) วิธีผลต่างนัยสำคัญ (Least Significant Difference: LSD)

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับชมของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุดสุด

ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับชมของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุดสุด

ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

การทดสอบความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษารายงานโครงการเฉพาะบุคคล เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำ และหลังจากผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้ว จึงค่อยนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

2. การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถาม จำนวน 40 ชุด ไปทดสอบก่อน (Pre-test) กับประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความเชื่อมั่น 2 ส่วน คือ ข้อความในส่วนของการวัดการใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด และข้อความในส่วนของการวัดความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด ซึ่งมีผลดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นในส่วนของการใช้ประโยชน์จากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด Alpha = 0.8145

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นในส่วนของการวัดความพึงพอใจจากการชมรายการ Mega Clever ฉลาดที่สุด Alpha = 0.8346

การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ผู้ศึกษาจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบเอง (Self-Administered) ในช่วงวันที่ 15-31 มีนาคม 2550 จากนั้นจะนำแบบสอบถามเหล่านั้นมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการดังนี้

1. ลงรหัส (Coding) ในแบบสอบถามทุกฉบับ
2. คัดลอกรหัสที่ได้ลงในแบบฟอร์มการลงรหัส เพื่อบันทึกลงบนแผ่นบันทึกข้อมูล (Disk)
3. นำข้อมูลที่บันทึกไว้มาประมวลผล ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows
4. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ (Print-Out) มาแปลความหมายแล้วบันทึกข้อมูล